

Добрая навіна

Са снежня павялічацца працоўныя пенсіі

31 снежня ў Беларусі на пяць працэнтаў вырастуць працоўныя пенсіі. Як паведамілі ў Міністэрстве працы і сацыяльнай абароны, яе сярэдні памер у прапрацоўнага пенсіянера складае 670 рублёў. У параўнанні са снежнем мінулага года гэта амаль на чвэрць больш (на 23 працэнты).

Такім чынам, з 1 снежня прадугледжаны пераарозкі усіх працоўных пенсій: па ўзросце, за выслугу гадоў, па інваліднасці, з-за страты карміцеля.

— Памер павелічэння ў кожнага пенсіянера будзе свой у залежнасці ад працягласці стажу і велічыні заробку, улічаных пры налічэнні яму пенсіі, а таксама ўстаноўленых даплат да асноўнай пенсіі, — звярнулі ўвагу ў Міністэрстве працы і сацыяльнай абароны.

У снежні расходы на выплату пенсій складуць 1,5 мільярда рублёў. У цэлым расходы на выплату

пенсій у бягучым годзе запланаваны ў памеры больш за 16 мільярдаў рублёў. Нагадаем, гэта трэцяе павышэнне працоўных пенсій сёлета. Раней яны павялічваліся ў сакавіку (на 7%) і ў жніўні (на 10%).

Пры гэтым у снежні не будуць павышаць мінімальныя працоўныя і сацыяльныя пенсіі. Іх паднімалі з 1 лістапада. Напрыклад, сацыяльная пенсія па ўзросце вырасла да 169,92 рубля. А мінімальная пенсія па ўзросце (без уліку даплат у 20% ад сярэдняга заробку) з 1 лістапада складае 84,96 рубля.

З лістапада павышалі і даплату пенсіянерам, старэйшым за 75 і 80 гадоў, надбаўкі на догляд інвалідаў I групы, а таксама старэйшым за 80 гадоў, Героям Беларусі, ганаровым донарам і некаторым іншым катэгорыям.

Алена КРАВЕЦ.

Фотафакт

Гаўбіца вярнулася на месца баёў

У Мар'інай Горцы, непасрэдна на месцы жорсткіх баёў падчас вызвалення пухавіцкай зямлі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў, быў урачыста адкрыты помнік у гонар воінаў-вызваліцеляў са складу 1-га гвардзейскага Данскога ордэна Леніна Чырванасцяжнага ордэна Суворова танкавага корпуса.

З 1968 да 2002 года тут ужо знаходзіўся мемарыял у выглядзе 122-міліметровай гаўбіцы М-30, пасля перамяшчэння ў іншае месца.

Помнік адноўлены на месцы гістарычнай падзеі па ініцыятыве і на сродкі Пухавіцкай раённай арганізацыі грамадскага аб'яднання «Беларускі саюз афіцэраў».

Віктар ІВАНЧЫКАЎ, фота аўтара.

ДЗЕ ТОНКА, ТАМ І НЯШЧАСЦЕ

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

Аднак не толькі станючыя эмоцыі прынеслі першыя маразы. У першага лёду — яшчэ такога тонкага і ненадзеянага — ужо ёсць першыя ахвяры. Позна вечарам 27 лістапада ратавальнікі атрымалі паведамленне аб тым, што ў вадаёме каля аграгарадка Дворышча, што ў Дзяржынскім раёне, патапулі тры чалавекі. Падраздзяленні Міністэрства па надзвычайных сітуацыях, якія прыбылі на месца здарэння, на паверхні акваторыі людзей не знайшлі. Пра тое, што пошукі трэба працягваць, сведчылі асабістыя рэчы і снасць для рыбнай лоўлі, якія знаходзіліся на лёдзе на адлегласці шасці метраў ад берага. Наконт таго, што людзей прывяла на лёд рыбалка, у ратавальнікаў не ўзнікла сумнення. Цэла аднаго з рыбакоў было выяўлена на глыбіні каля чатырох метраў. Яшчэ дваіх патапулых выцягнулі з вады раніцай наступнага дня.

28 лістапада ў МНС паведамілі аб перавярнутай металічнай лодцы з маторам на канале каля Мікашэвіч у Лунінецкім раёне. Ратавальнікі, якія прыбылі на месца здарэння, выцягнулі з вады грамадзяніна 1971 года нараджэння. А бліжэй да вечара таго дня ратавальнікі Гродзенскага раёна атрымалі паведамленне аб тым, што на вадаёме каля вёскі Салацка чалавек праваліўся пад лёд. Раніцай жыхар абласнога цэнтра накіраваўся на рыбалку. Калі мужчына свечасова не прыйшоў дахаты, сын забіў трывогу і звярнуўся да праваахоўнікаў. Вадалазы, якія абследавалі дно вадаёма, выявілі цэла загінулага 61-гадовага мужчыны.

Як вызначыць трываласць?

Ратавальнікі папярэджваюць: выходзіць на неакрэплы лёд небяспечна для жыцця! І датычыцца гэта не толькі тых, хто вырашыў парыбачыць або пакатацца на каньках. Ёсць і такія, хто крочыць на лёдз замёрзлыя рэкі і азёры з мэтай скараціць шлях.

Каб распазнаць, трывалы лёд ці не, супрацоўнікі Міністэрства па надзвычайных сітуацыях у першую чаргу рэкамендуюць звярнуць увагу на колер ледзянога пакрыва. Найбольш моцны лёд мае празрысты сіні колер, слабы — непразрысты белы, тонкі — шэры і шэры ў крапінку. Правяраць лёд на трываласць неабходна не толькі візуальна. Трэба пастукаць па ім звычайнай палкай (не нагой!). Калі ў выніку вашых дзеянняў з'явілася вада, на такі лёд ступаць не варта. Акрамя таго, трэба ведаць, што пры нулявой тэмпературы, якая захоўваецца на працягу трох дзён, трываласць лёду зніжаецца на 25%. Не будзе моцным лёд каля вусця рэк і прытокаў, паблізу ключоў, якія б'юць, і сцякавых водаў. Нетрывалы ён і каля дрэў, кустоў і чаратоў. Катэгорычна забараняецца выходзіць на лёд у перыяды яго замярзання і раставання.

— Збіраючыся на зімовую рыбалку, не забудзьцеся правільна экіпіравацца, — папярэджае рыбакоў афіцыйны прадстаўнік Мінскага абласнога ўпраўлення МНС Анастасія ШВАЙБОВІЧ. — Вазьміце з сабой хоць бы мінімальны набор выратавальных сродкаў: вярхоўку, палку, дошку, выратавальную камізэльку. Не свідруйце дзясцы лунка побач. Не збірайцеся на лёдзе вялікімі групамі. Лепш за ўсё рыбачыць у тых месцах, дзе ёсць станцыі Таварыства выратавання на водах — там заўсёды дзяжураць спецыялісты. У небяспечнай сітуацыі яны абавязкова прыйдуць на дапамогу.

Дзецям тут не месца!

Звяртаюцца ратавальнікі і да бацькоў. Ні ў якім разе не адпускаяйце дзяцей на вадаёмы! Калі ж вы на тое ідзеце — а значыць, рызыкуеце жыццём дзіцяці — абавязкова папярэдыце яго аб небяспецы гульні на лёдзе. Навучыце дзяцей, як дзейнічаць у экстраннай сітуацыі, якая можа здарыцца і ў вашай прысутнасці.

Летась гібель дзяцей на адным з вадаёмаў Полаччыны ўскалыхнула грамадскасць. Трагедыя адбылася

перад самым Новым годам. Пад лёд праваліліся хлопчыкі 10 і 12 гадоў. Падлеткі каталіся на цюбінгах з горкі, якая акурат знаходзіцца побач з Заходняй Дзвіной. Адзін з хлопчыкаў вырашыў правярыць таўшчыню лёду і праваліўся ў ваду. Сябар спрабаваў яму дапамагчы і апынуўся там жа. Дзяўчынка, якая была з імі, кінулася шукаць дапамогі. Аднак было позна...

— Калі вы бачыце, што нехта тоне, неадкладна набірайце 101 або 112, — звяртае ўвагу Анастасія Швайбовіч. — Не панікуйце і падумайце, што можна зрабіць і ці ў вашых гэта сілах. Магчыма, найлепшым рашэннем будзе паклікаць на дапамогу іншага чалавека. Узбройцеся палкай, шастом, вярхоўкай ці дошкай і асцярожна паўзіце да палонкі, раўнамерна размяркоўваючы вагу вашага цела па паверхні, штурхаючы выратавальны сродак перад сабой. Наблізіўшыся на максімальна магчымую бяспечную адлегласць да палонкі, працягнуце пацярапеламу палку, шэст або кінце вярхоўку. Калі пачынае выцягваць пацярапелага, папрасіце яго рухаць нагамі: так будзе лягчэй выцягнуць таго з палонкі. Калі чалавек будзе знаходзіцца ў бяспецы, выклічце хуткую дапамогу па тэлефоне 103.

Вераніка КАНЮТА.
Фота прэс-службы Мінскага абласнога ўпраўлення МНС.

Калі вы праваліліся пад лёд:

- не панікуйце;
- клічце на дапамогу;
- імкніцеся не паглыбляцца ў ваду з галавой;
- павярніцеся ў той бок, з якога прыйшлі;
- раскіньце рукі і напаўзайце на лёд грудзямі;
- закіньце на лёд нагу і адкаціцеся ад палонкі;
- выбраўшыся з вады, не спяшайцеся ўставаць (каб не праваліцца зноў), паўзіце да берага па сваіх слядах.

Яскравы голас Дуброўна

Дубровенскі раён знаходзіцца на паўднёвым усходзе Віцебскай вобласці, сёння ў ім пражае каля 14 тысяч чалавек. Візітнай карткай раёна з'яўляюцца архітэктурныя помнікі, Міжнародны фестываль песні і музыкі «Дняпроўскія галасы», а таксама людзі, якія сваімі працоўнымі дасягненнямі фарміруюць пазітыўны імідж Дубровеншчыны.

Падводзім вынікі 2022 года разам са старшынёй Дубровенскага райвыканкама Анатолем ЛУКАШОВЫМ.

— *Анатоль Іванавіч, сёлет Віцебская вобласць перасягнула мільённы намалот ва ўборачнай кампаніі — 2022. Пляцоўкай для ўрачыстай цырымоніі ўзнагароджання хлебаробаў з удзелам губернатара былі абраны дубровенскія палі. Раскажыце, калі ласка, якія поспехаў на хлебнай ніве дасягнулі вашы аграры ў гэтым годзе?*

— Улетку надвор'е не падвяло: падчас наліву збожжа і ўборкі ўмове былі самыя спрыяльныя. Усё гэта дазволіла сабраць звыш 72,5 тысячы тон збожжа, што склала 124 працэнта да ўзроўню мінулага года. Сярэдняя ўраджайнасць па раёне — 33,4 цэнтнера з гектара, што з'яўляецца вышэй мінулага года ўзроўню на 3,4 цэнтнера.

Летась у раёне ўпершыню сеялі азімы ячмень. Аграрны эксперымент паказаў, што гэта культура перспектыўная. Пад яго ў трох гаспадарках было адведзена 173 гектары, хлеба-робы сабралі 655 тон збожжа, сярэдняя ўраджайнасць склала 37,9 цэнтнера з гектара. Гэта дало магчымасць забяспечыць уласным насеннем азімага ячменю ўсе гаспадаркі раёна, а плошчы пасеву павялічыць да 1767 гектараў. Працягваем вырошчываць грэчку: з 300 гектараў сабралі 549 тон, ураджайнасць у параўнанні з мінулым годам павялічылася амаль у тры разы. І, вядома, брэнд Дубровенскага раёна — лён — паказаў сёлета выдатны вынік: з палёў раёна на Дубровенскі льнозавод дастаўлена звыш 11 тысяч тон трасты, яе ўраджайнасць склала чатыры тоны з гектара, ураджайнасць ільновалакна — 11,8 ц/га. Завод з'яўляецца лідарам па аб'ёме нарыхтаванай сыравіны і выпускаемай прадукцыі сярод ільнозаводаў Віцебшчыны.

На залатой жніўняўскай ніве асабісты рэкорды паставілі камбайнеры ААТ «Якубава-Агра» Андрэй Шэндрык і Міхаіл Дробатаў, якія першыя ў вобласці на айчынай тэхніцы перасягнулі тысячтонны намалот, а пасля на дняпроўскіх палях намалацілі звыш трох тысяч тон. Кіроўца гэтага ж прадпрыемства Аляксандр Бацян перавёз звыш трох тысяч тон збожжа. Нядаўна лепшых аграрыяў — перадавікоў раёна ўшаноўвалі ў Мінску.

— *Дубровеншчына славіцца сваімі моцнымі культурнымі традыцыямі, на гэтай зямлі штогод праходзіць Міжнародны фестываль песні і музыкі «Дняпроўскія галасы». Якія яшчэ іміджавыя мерапрыемствы фарміруюць брэнд Дубровенскага раёна?*

— Месца праяждзення фестывалю абрана невыпадкова: Дубровеншчыну называюць «усходнім узбярэжжам Беларусі», а Днепр — асноўная водная артэрыя — бярэ пачатак у Расіі і нясе свае воды праз Беларусь у Дняпроўскі ліман Чорнага мора на Украіне. У 2004 годзе арга-

нізатары фестывалю вырашылі пашырыць яго межы, і свята народнай песні і музыкі шырока разгарнула свае абдымкі для прафесійных і аматарскіх творчых калектываў не толькі Расіі, Беларусі і Украіны, але і Літвы, Латвіі, Эстоніі, а зараз да іх далучыліся калектывы з Польшчы, Славакіі, Малдовы, Сербіі, Румыніі, Турцыі, Індыі, Даніі, Казахстана, Карэі.

Калі гаварыць пра брэндавыя мерапрыемствы, то ў кожным аграгарадку раёна — а іх 17 — летам ладзяцца не толькі нацыянальныя, але і тэматычныя святы. У гонар журавін у Асінторфе з 2012 года праходзіць фестываль «Каралева балотнага царства». У аграгарадку Станіславава ўзгадваюць традыцыі правядзення кірмашоў падчас свята «Станіславаўскі кірмаш». Наша галоўная ідэя заключаецца ў тым, каб у кожным сельсавеце раёна былі свае адметнасці, якія складаюць вобраз Дубровеншчыны.

— *Падыходзіць да завяршэння Год гістарычнай памяці. Сёлета ў вёсцы Судзілавічы было выяўлена дагэтуль неведомае воінскае пахаванне, якое стала 30-м у раённым спісе памяці. Якая яшчэ работа ў гэтым кірунку была праведзена?*

— У жніўні 2022 года пошукавы атрад з Наваполацка «Разведчыкі воінскай славы» падняў астанкі 38 байцоў Чырвонай Арміі ў Асінторфе, з якіх, па меркаваннях пошукавікоў, 15 былі афіцэрамі. Брацкае пахаванне знайшоў на сваім участку Канстанцін Аўласенка, у верасні адбылася цырымонія перапахавання.

У чэрвені на тэрыторыі Зарубскага сельсавета пошукавікі паўладарскага атрада «Майдан жалы» з Казахстана знайшлі астанкі 18 чырвонаармейцаў.

Кожны год на адным з воінскіх пахаванняў за сродкі раённага бюджэту, Беларускага Фонду міра, прадпрыемстваў і арганізацый раёна, раённага суботніка праводзіцца капітальны рамонт. У наступным годзе будзе добраўпарадкаваны мемарыял у вёсках Залатоўчы і Калінаўка Валяўкоўскага сельсавета. Дубровенскі раён адзін з першых у паўночным рэгіёне пачаў устанавліваць на брацкіх пахаваннях інфармацыйныя шыльды з QR-кодамі. Сёлета сумесна з аб'яднаннем прафсаюзаў алічбаваны дзеяць воінскіх мемарыялаў.

Тром школам сёлета прысвоены імёны Герояў Савецкага Саюза, з кастрычніка 2022 года сярэдняя школа № 2 горада Дуброўна носіць імя Юрыя Васільевіча Смірнова.

Работа па захаванні гістарычнай памяці і ўвекавечанні подзвігу нашага народа ў гады Вялікай Айчыннай вайны вядзецца няспына і будзе працягвацца.

Аляксандра ГВОЗДЗЕВА.
Фота з сайта Дубровенскага райвыканкама.